

Credit Risk Examination

1

สาธิตี วังตาล
ผู้อำนวยการอาวุโส
ฝ่ายตรวจสอบ **1**
สายกำกับสถาบันการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
24 กันยายน **2551**

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบแบบ Risk Based

2

1. เพื่อประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง และธรรมาภิบาล
ซึ่งจะสะท้อนออกมาในรูปของ **Composite Rating**
2. สั่งการ / แนะนำให้ปรับปรุงแก้ไข

ปัจจัยที่ใช้ประเมิน Composite Rating

3

1. ความเพียงพอของเงินกองทุน

2. ธรรมาภิบาล

3. Risk Management ที่สำคัญ 5 ด้าน

4. Earning Ability

5. การควบคุมภายใน และ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

6. การปฏิบัติตามคำสั่งการของธปท.

ความเสี่ยงพอของเงินกองทุน

4

1. มีความเกี่ยวข้องกับ **Credit Risk** โดยตรง
2. ประเด็นสำคัญในการประเมิน
  - 2.1 เงินกองทุนในปัจจุบัน **ต้อง** อยู่ในระดับที่เพียงพอ
  - 2.2 เงินกองทุนในอนาคต **ควร** อยู่ในระดับที่เพียงพอ

ความเสี่ยงพอของเงินกองทุนในปัจจุบัน

5

1. การจัดชั้นลูกหนี้ต้องถูกต้อง ครบถ้วน
จัดชั้นตาม **Ability to pay** ของลูกหนี้

- Projected cash flow from operation ถือเป็น Primary source of payment
- Guarantee ถือเป็น Secondary source of payment

** หลักประกันไม่ใช่ Source of payment เป็นเพียง
เครื่องช่วยลดความสูญเสีย เมื่อลูกหนี้กลายเป็น NPL แล้ว

ความเพียงพอของเงินกองทุนในปัจจุบัน (ต่อ)

6

2. กันสำรองครบถ้วน

3. Fair Value ของ Investment

- Complex Investment i.e. Structured Products
- Non-Complex Investment

ความเสี่ยงพอของเงินกองทุนในอนาคต

7

1. ใช้ Forward Looking Approach เป็นหัวใจของ ICAAP ตาม Pillar II

2. ธ.พ.ทำ Scenario Test ทางด้าน Credit และ Market เพื่อประเมินผลกระทบที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นต่อเงินกองทุน

2.1 Most Likely Scenario

2.2 Worst Case Scenario (Stress test)

3. Supervisor ทำหน้าที่ Review

ธรรมาภิบาล

8

1. หมายถึง บทบาท และความรับผิดชอบ ของ
คณะกรรมการธนาคารและผู้บริหารระดับสูง
2. การให้สินเชื่อ โดยเฉพาะรายใหญ่ เป็นเครื่องสะท้อน
ธรรมาภิบาล

การบริหารความเสี่ยงที่สำคัญ 5 ด้าน

9

1. ด้านกลยุทธ์

- ★ การกำหนดแผนธุรกิจ (แผนขยายสินเชื่อ) ควรสอดคล้องกับระบบ **Risk Management** ที่ธ.พ. มีอยู่
- ★ ธรรมาภิบาล

2. ด้าน Credit

3. ด้าน Market

4. ด้าน Liquidity

5. ด้าน Operational

การตรวจสอบ Credit Risk

10

1. การประเมิน กระบวนการพิจารณาและอนุมัติสินเชื่อ

(Credit Process)

2. การประเมินคุณภาพสินเชื่อ และการกันสำรอง

2.1 ธ.พ.มีหน้าที่สอบทานและจัดชั้นตาม **ability to pay**

2.2 ธปท.สุ่มดูอีกครึ่ง

Credit Process

11

1. สินเชื่อแต่ละชนิดมี Credit Process แตกต่างกัน

2. ส่วนใหญ่จำแนกออกได้เป็น

2.1 สินเชื่อธุรกิจ : สินเชื่อรายใหญ่ และ สินเชื่อ
SME

2.2 สินเชื่อรายย่อย : เช่าซื้อ Credit Card เคหะ
และ Personal Loan

Credit Process (ต่อ)

12

3. ธปท.ได้จัดทำ **Best Practice** สำหรับสินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อรายย่อย

4. ธ.พ. ที่มี **Process** แตกต่างต้องอธิบายเหตุผล

5. หลักการที่สำคัญ คือ จะต้องมีการ **Check and Balance** ตลอดกระบวนการอนุมัติสินเชื่อ

Credit Process สำหรับสินเชื่อธุรกิจ

13

1. ฝ่ายสินเชื่อ (RM) ไปหาลูกค้า

2. RM เขียน Credit Report : Cash flow

3. RM กรอกข้อมูลลูกค้าเข้าระบบ Credit Rating**

4. ฝ่ายวิเคราะห์ (Risk Management หรือ CM)
review Credit Report

5. CM review ข้อมูลก่อนออก Credit Rating

----ทำขนานกันไป----

Credit Process สำหรับสินเชื่อธุรกิจ

14

- ** หน่วยงานที่เป็นอิสระจาก **RM** ประเมินราคาหลักประกัน
- *** คณะกรรมการ (อิสระจาก **RM**) พิจารณาและรับราคาหลักประกัน

6. Credit Committee (ตามอำนาจเงิน) พิจารณา
และอนุมัติสินเชื่อ

7. ร่างสัญญาเงินกู้ → เงื่อนไขต้องตรงกับมติอนุมัติ

8. จ้างนองหลักประกัน

ข้อ 7-9
**Loan
operation**
เป็นอิสระจาก
RM

Credit Process สำหรับสินเชื่อธุรกิจ

15

9. เบิกใช้วงเงิน → ปฏิบัติตามเงื่อนไขก่อนเบิกเงิน

Loan operation
เป็นอิสระ
จาก **RM**

10. สอบทานความถูกต้องครบถ้วน ของเอกสารใน
Credit file (ตอนอนุมัติรับได้ไม่ครบ)

ข้อ **10-11**
สอบทาน
สินเชื่อ

11. สอบทานคุณภาพของลูกค้า

ทบทวนวงเงิน : คงเดิม, เพิ่ม/ลด, เพิ่มเงื่อนไข ควรทำทุกปี

Credit Risk Rating

16

1. ควรเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ

2. เพื่อให้ **RM** กรอกข้อมูลถูกต้อง ต้องมีค่านิยามที่ชัดเจนโดยเฉพาะใน **Part** ที่เป็น **Qualitative**

- Financial Ratio
- Management Quality
- Industry Analysis : ข้อมูลจากฝ่าย Research

Credit Risk Rating

17

3. นำหนักที่ให้แต่ละปัจจัยต้องเหมาะสม

4. ฅ.พ.ต้องกำหนด “ **Cut off Rate**”

5. ฅ.พ.สามารถให้ฅ.พ.แก่ลูกหนึ่ที่ได้ **Rating** ต่ำกว่า **Cut of Rate** โดยแสดงเหตุผลให้ชัดเจน แต่ต้อง ไม่เปลี่ยน **Risk Rating**

Credit Process สำหรับสินเชื่อรายย่อย

18

1. Sale/ RM ไปหาลูกค้า

2. RM ตรวจสอบเอกสารที่สำคัญของลูกค้า i.e. บัตรประชาชน, Pay roll slip

3. CM Review เอกสารเพื่อป้องกันการทุจริต

4. CM ตรวจสอบ Credit Bureau

Credit Process สำหรับสินเชื่อธุรกิจ

19

5. ส่งคนไปตรวจสอบสถานประกอบการของลูกค้า ← ทำขนานไป

6. RM key in ข้อมูลลูกค้าใส่ Credit Scoring

7. CM สอบถามข้อมูลลูกค้า

8. ได้ Score ของลูกค้า → ต้องมี Cut off Rate

8.1 Automatically Approve

8.2 Recommended Approve

8.3 Recommended Reject

8.4 Automatically Reject

Override/
deviate

Credit Process สำหรับสินเชื่อรายย่อย

20

9. ทำสัญญาเงินกู้

10. ติดตามการชำระหนี้

11. ถ้าขาดส่งจะยึดหลักประกันโดยเร็ว

12. ส่งเรื่องขึ้นศาล หรือขาดทอดตลาดหลักประกัน

ประเด็นสำคัญของสินเชื่อรายย่อย

21

1. ต้องมี Credit Scoring

1.1 รายได้สุทธิ (Debt Burden) ต้องเป็นปัจจัยสำคัญ

1.2 ต้องมีคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับ RM

1.3 คำนิยามในการกรอกข้อมูลเข้า Scoring ต้องชัดเจน

2. CM ควรอยู่ที่ส่วนกลางเพื่อควบคุมดูแล

3. CM ควรมีจำนวนมากพอที่จะไม่เป็น bottle neck

4. Over Riding Criteria ต้องชัดเจน

บทเรียนจากวิกฤต Sub Prime

22

1. Mortgage Company อนุมัติสินเชื่อ โดยยึดเอามูลค่าหลักประกันเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด
2. No diversification benefit in crisis time
3. ความเสียหายของ Non bank lenders ถูกส่งผ่านมายัง bank โดย Securitization
4. Rating Agencies ไม่ได้ประเมิน Credit process ของ Original lender ในการ assign Credit Rating ให้แก่ Securitized Portfolio